

KARACADAĞ

KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU

OCAK 2010 SAYI-7

Hazırlayan: Hamit BİRTANE
Uzman

Bu Rapor Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından, Türkiye ve TRC2 (Diyarbakır, Şanlıurfa) Bölgesi güncel ekonomik gelişmelerinin bölge aktörlerince takip edilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Her hakkı saklıdır.©

TÜRKİYE'DE EKONOMİK GELİŞMELER

ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ

2010 YILI SONUÇLARI

- ❑ **31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Türkiye nüfusu 73.722.988 kişidir.**
 - 2010 yılında Türkiye’de ikamet eden nüfus bir önceki yıla göre 1.161.676 kişi artmıştır. Nüfusun % 50,2’sini (37.043.182 kişi) erkekler, % 49,8’ini (36.679.806 kişi) ise kadınlar oluşturmaktadır.
- ❑ **2010 yılında 81 ilden; 53’ünün nüfusu bir önceki yıla göre artarken, 28 ilin nüfusu azalmıştır.**
 - Nüfus artış oranı en düşük olan ilk üç il sırasıyla Tunceli, Çankırı ve Ardahan’dır. Nüfus artış oranı en yüksek olan ilk üç il ise Bilecik, Isparta ve Erzincan’dır.
- ❑ **Ülke nüfusunun % 76,3’ü il ve ilçe merkezlerinde yaşamaktadır.**
 - Toplam nüfusun % 76,3’ü (56.222.356 kişi) il ve ilçe merkezlerinde ikamet ederken, % 23,7’si (17.500.632 kişi) belde ve köylerde ikamet etmektedir.
 - İl ve ilçe merkezlerinde yaşayan nüfus oranının en yüksek olduğu il % 99 ile İstanbul, en düşük olduğu il ise % 32 ile Ardahan’dır.

Kaynak: TÜİK, 2011a.

ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ

2010 YILI SONUÇLARI

❑ Nüfusun % 18'i İstanbul'da ikamet etmektedir

- Toplam nüfusun % 18'i (13.255.685 kişi) İstanbul'da ikamet etmektedir.
- Bunu sırasıyla;
- % 6,5 ile (4.771.716 kişi) Ankara,
- % 5,4 ile (3.948.848 kişi) İzmir,
- % 3,5 ile (2.605.495 kişi) Bursa,
- % 2,8 ile (2.085.225 kişi) Adana takip etmektedir.
- Ülkemizde en az nüfusa sahip olan Bayburt ilinde ikamet eden kişi sayısı ise 74.412'dir.

❑ Nüfusun % 67,2'si 15 ile 64 yaşları arasındadır.

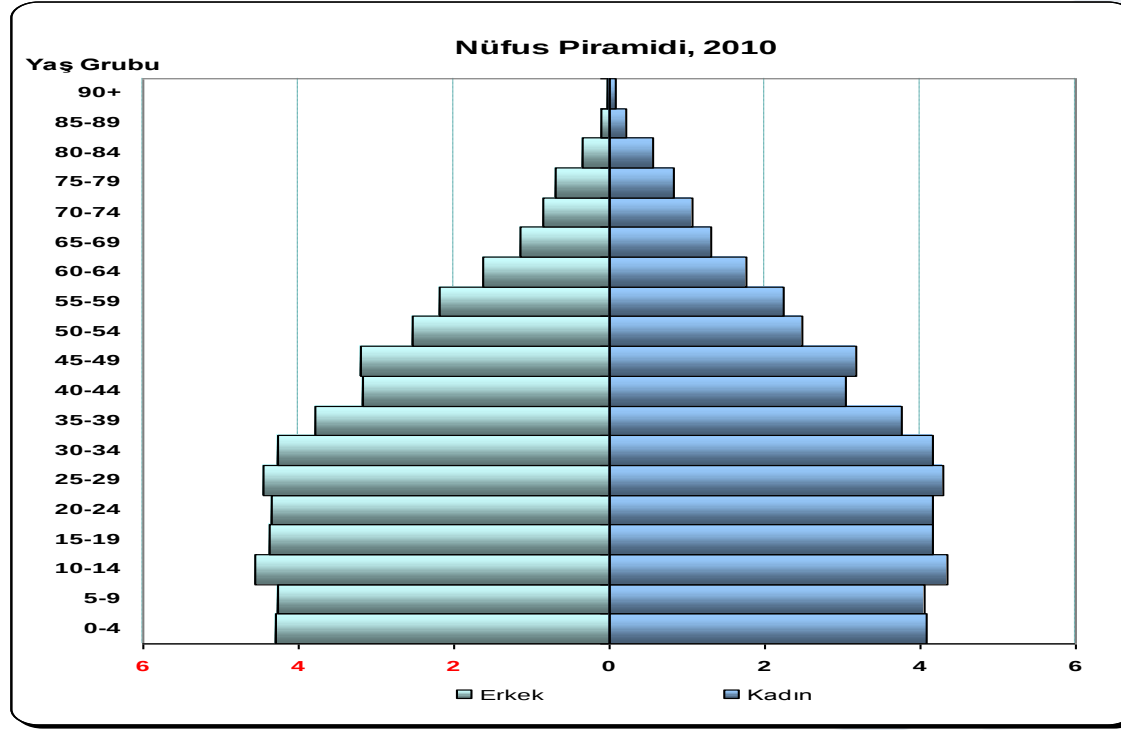
- 15-64 yaş grubunda bulunan çalışma çağındaki nüfus, toplam nüfusun % 67,2'sini oluşturmaktadır. Ülkemiz nüfusunun % 25,6'sı 0-14 yaş grubunda, % 7,2'si ise 65 ve daha yukarı yaş grubunda bulunmaktadır.

Kaynak: TÜİK, 2011a.

ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ

2010 YILI SONUÇLARI

- ❑ Nüfusun yarısı 29,2 yaşından küçüktür.
- Ülkemizde ortalama yaş 29,2'dir. Ortalama yaş erkeklerde 28,7 iken, kadınlarda 29,8'dir. İl ve ilçe merkezlerinde ikamet edenlerin ortalama yaşı 29,1; belde ve köylerde ikamet edenlerin ortalama yaşı ise 29,8'dir.

Kaynak: TÜİK, 2011a.

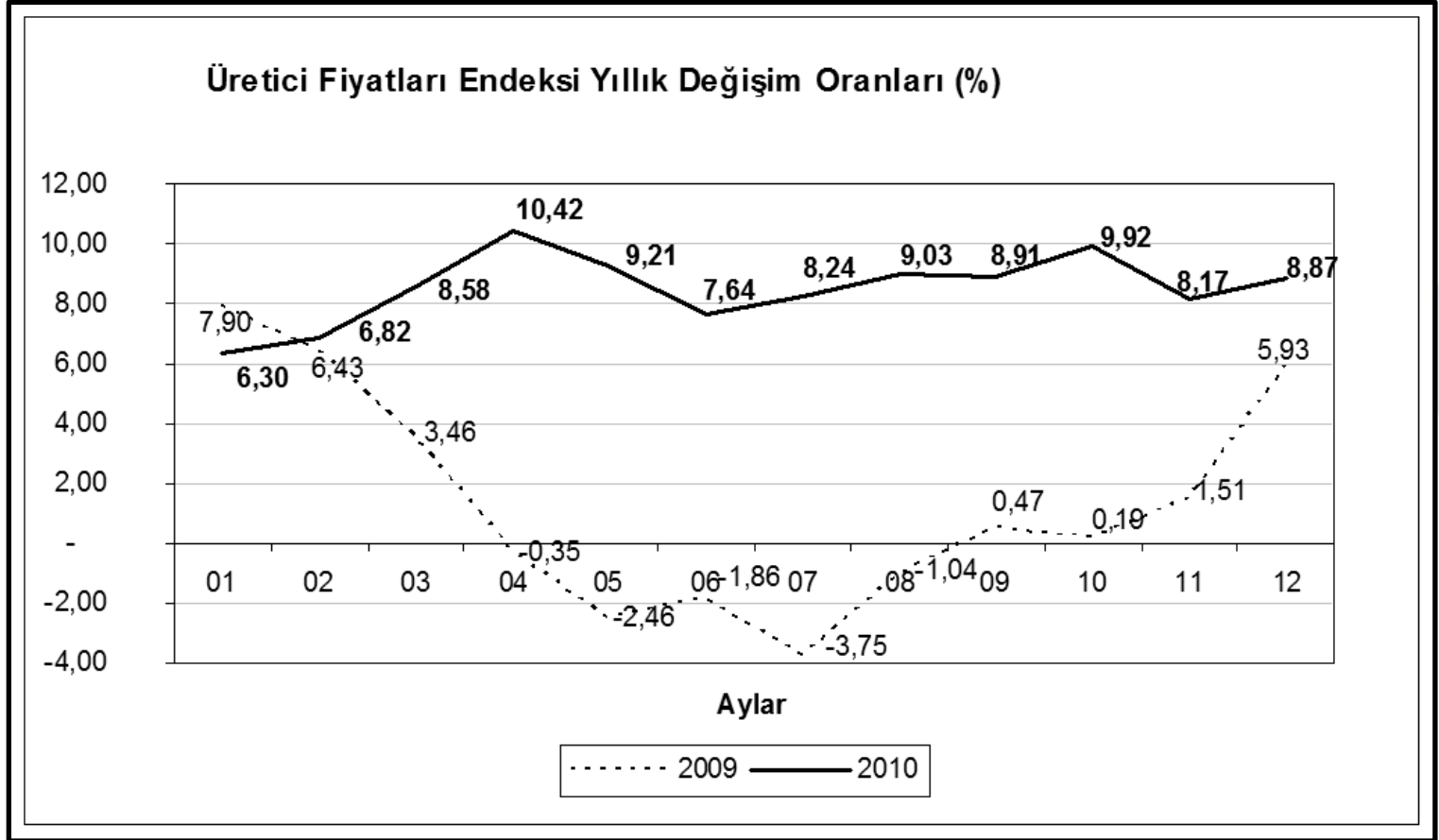
ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ ARALIK/ 2010

- ❑ **ÜFE’de aylık değişim % 1,31 olarak gerçekleşti.**
 - 2010 yılı Aralık ayında 2003 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Endeksi’nde bir önceki aya göre % 1,31, bir önceki yılın Aralık ayına göre % 8,87, bir önceki yılın aynı ayına göre % 8,87 ve on iki aylık ortalamalara göre % 8,52 artış gerçekleşmiştir.
- ❑ **Aylık değişim tarım sektöründe % -1,76, sanayi sektöründe % 2,00 olarak gerçekleşti.**
 - Tarım sektörü endeksinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre % 14,52, bir önceki yılın aynı ayına göre % 14,52 ve on iki aylık ortalamalara göre % 19,92 artış gerçekleşmiştir. Sanayi sektörü endeksinde ise bir önceki yılın Aralık ayına göre % 7,70, bir önceki yılın aynı ayına göre % 7,70 ve on iki aylık ortalamalara göre % 6,15 artış gerçekleşmiştir.
- ❑ **ÜFE sonuçları sanayinin alt sektörleri bazında değerlendirildiğinde en yüksek aylık artış % 8,72 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı alt sektöründe gerçekleşti.**
 - Sanayinin üç sektöründen, elektrik, gaz, su sektöründe % 2,41, imalat sanayi sektöründe % 1,96, madencilik ve taşocakçılığı sektöründe % 1,80 artış gerçekleşmiştir

Kaynak: TÜİK, 2011b.

ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ ARALIK/2010

Ocak 2011 – SAYI 7

Kaynak: TÜİK, 2011b.

ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ ARALIK/2010

Bir önceki aya göre endekslerin en fazla **artış** gösterdiği alt sektörler,

- kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı (% 8,72),
- ana metal sanayi (% 6,42),
- metal cevheri (% 6,35),
- tekstil ürünleri imalatı (% 3,96)
- iletişim teçhizatı imalatı (% 3,37),
- giyim eşyası imalatı (% 2,87),
- suyun toplanması, arıtımı ve dağıtımı (% 2,54) alt sektörleridir.

Buna karşılık

- mobilya imalatı (% -2,47),
- kağıt ve kağıt ürünleri imalatı (% -0,37),
- basın ve yayım (% -0,03) bir ay önceye göre endekslerin **en fazla gerilediği** alt sektörler olmuştur.

Kaynak: TÜİK, 2011b.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ ARALIK/2010

❑ TÜFE’de aylık değişim % -0,30 olarak gerçekleşti.

- 2010 yılı Aralık ayında 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi’nde bir önceki aya göre % -0,30 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre % 6,40, bir önceki yılın aynı ayına göre % 6,40 ve on iki aylık ortalamalara göre % 8,57 artış gerçekleşmiştir.

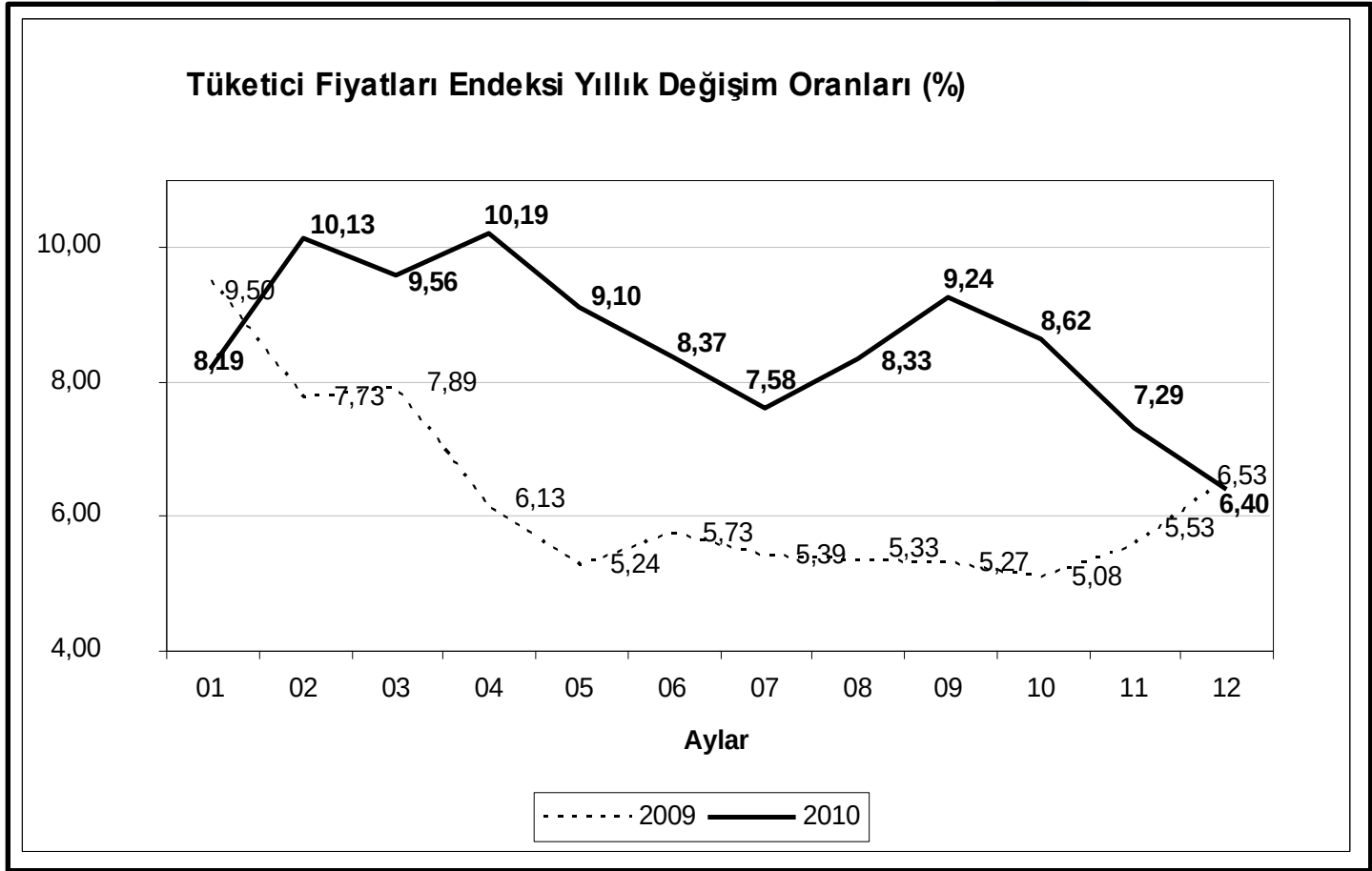
❑ Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE’de en yüksek artış % 24,66 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşmiştir.

- Lokanta ve oteller (% 9,76),
- gıda ve alkolsüz içecekler (% 7,02),
- ulaştırma (% 6,78) artışın yüksek olduğu diğer harcama gruplarıdır

Kaynak: TÜİK, 2011c.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ ARALIK /2010

Ocak 2011 – SAYI 7

Kaynak: TÜİK, 2011c.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ ARALIK /2010

- Ana harcama grupları itibariyle bir ay önceye göre en yüksek artış **% 2,65 ile haberleşme** grubunda gerçekleşmiştir.

Aralık ayında endekste yer alan gruplardan

- çeşitli mal ve hizmetlerde % 2,03,
- konutta % 1,17,
- ulaştırmada % 1,07,
- ev eşyasında % 0,33,
- lokanta ve otellerde % 0,33,
- eğlence ve kültürde % 0,25 **artış**,
- giyim ve ayakkabıda % -1,77,
- gıda ve alkolsüz içeceklerde % -2,66 **düşüş** gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011c.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2010 EKİM DÖNEMİ SONUÇLARI (Eylül, Ekim, Kasım 2010)

- ❑ Ekim 2010 döneminde kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus geçen yılın aynı dönemine göre 855 bin kişi artmıştır.
- 2010 yılı Ekim döneminde, Türkiye'de **kurumsal olmayan nüfus** bir önceki yılın aynı dönemine göre 801 bin kişilik bir artış ile 71 milyon 574 bin kişiye, **kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus** ise 855 bin kişi artarak 52 milyon 788 bin kişiye ulaşmıştır.
- ❑ **Tarım dışı istihdam 600 bin kişi artmıştır.**
- 2010 yılı Ekim döneminde istihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 953 bin kişi artarak, 22 milyon 972 bin kişiye yükselmiştir. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı **353 bin kişi**, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı **600 bin kişi artmıştır.**
- Ekim 2010 döneminde istihdam edilenlerin % 25,7'si tarım, % 19,6'sı sanayi, % 6,6'sı inşaat, % 48,1'i ise hizmetler sektöründedir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payının **0,5 puan**, sanayi sektörünün payının **0,4 puan**, inşaat sektörünün payının ise **0,1 puan arttığı**, buna karşılık hizmetler sektörünün payının **1 puan azaldığı** görülmektedir.

Kaynak: TÜİK, 2011d.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2010 EKİM DÖNEMİ

SONUÇLARI (Eylül, Ekim, Kasım 2010)

❑ İşsizlik oranı % 11,2'dir.

- Türkiye genelinde işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 398 bin kişi azalarak 2 milyon 901 bin kişiye düşmüştür. İşsizlik oranı ise 1,8 puanlık azalış ile % 11,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kentsel yerlerde işsizlik oranı 1,9 puanlık azalışla % 13,6, kırsal yerlerde ise 1,8 puanlık azalışla % 6,4 olmuştur.

❑ İşgücü dışında olanların % 49,9'u daha önce bir işte çalışmıştır.

- Ekim 2010 döneminde işgücü dışında olup, daha önce bir işte çalışanların % 16,1'i "tarım", % 11,4'ü "sanayi", % 3,1'i "inşaat", % 20,7'si "hizmetler" sektöründe çalışmış, % 48,6'sı ise 8 yıldan önce işinden ayrılmıştır.

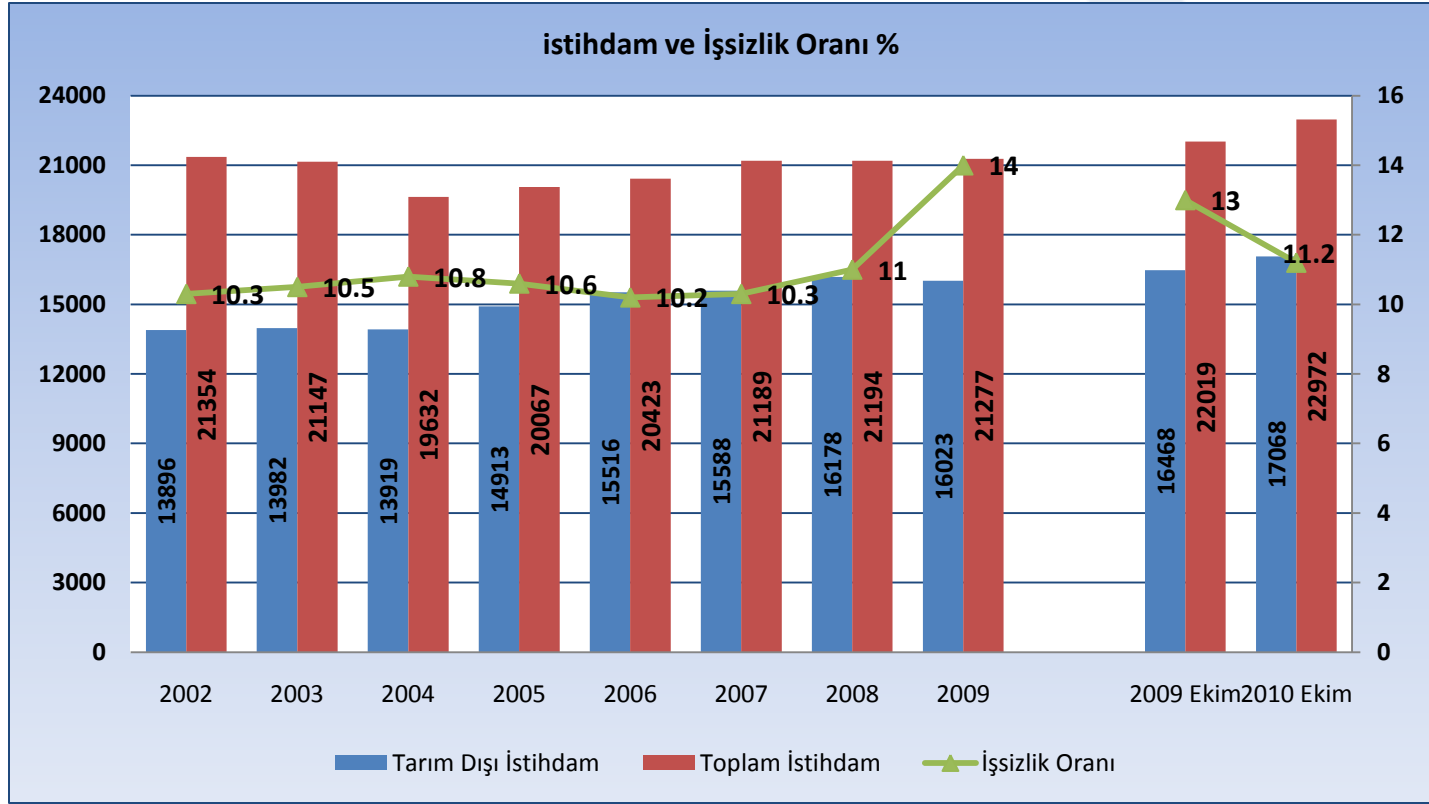
❑ Bu dönemde istihdam edilenlerin;

- % 71,5'ü erkek nüfustur.
- % 59,2'si lise altı eğitimlidir.
- % 61,2'si ücretli, maaşlı veya yevmiyeli, % 25,1'i kendi hesabına veya işveren, % 13,7'si ise ücretsiz aile işçisidir.
- % 2,6'sının ek bir işi vardır.
- % 2,6'ı mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramaktadır.

Kaynak: TÜİK, 2011d.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2010 EKİM DÖNEMİ SONUÇLARI (Eylül, Ekim, Kasım 2010)

Kaynak: TÜİK, 2011d.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ – KASIM 2010

□ 2010 yılı Kasım ayında 2005=100 temel yıllık *sanayi üretim* endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre % 9,1 artmıştır.

▪ Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2010 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre; *madencilik ve taşocakçılığı* sektörü endeksi % 8,2, *imalat sanayi* sektörü endeksi % 9,7 ve *elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı* sektörü endeksi % 4,7 artmıştır

□ Takvim etkisinden arındırılmış endeks 2010 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 8,4 artmış, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise bir önceki aya göre % 1,3 azalış göstermiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011e.

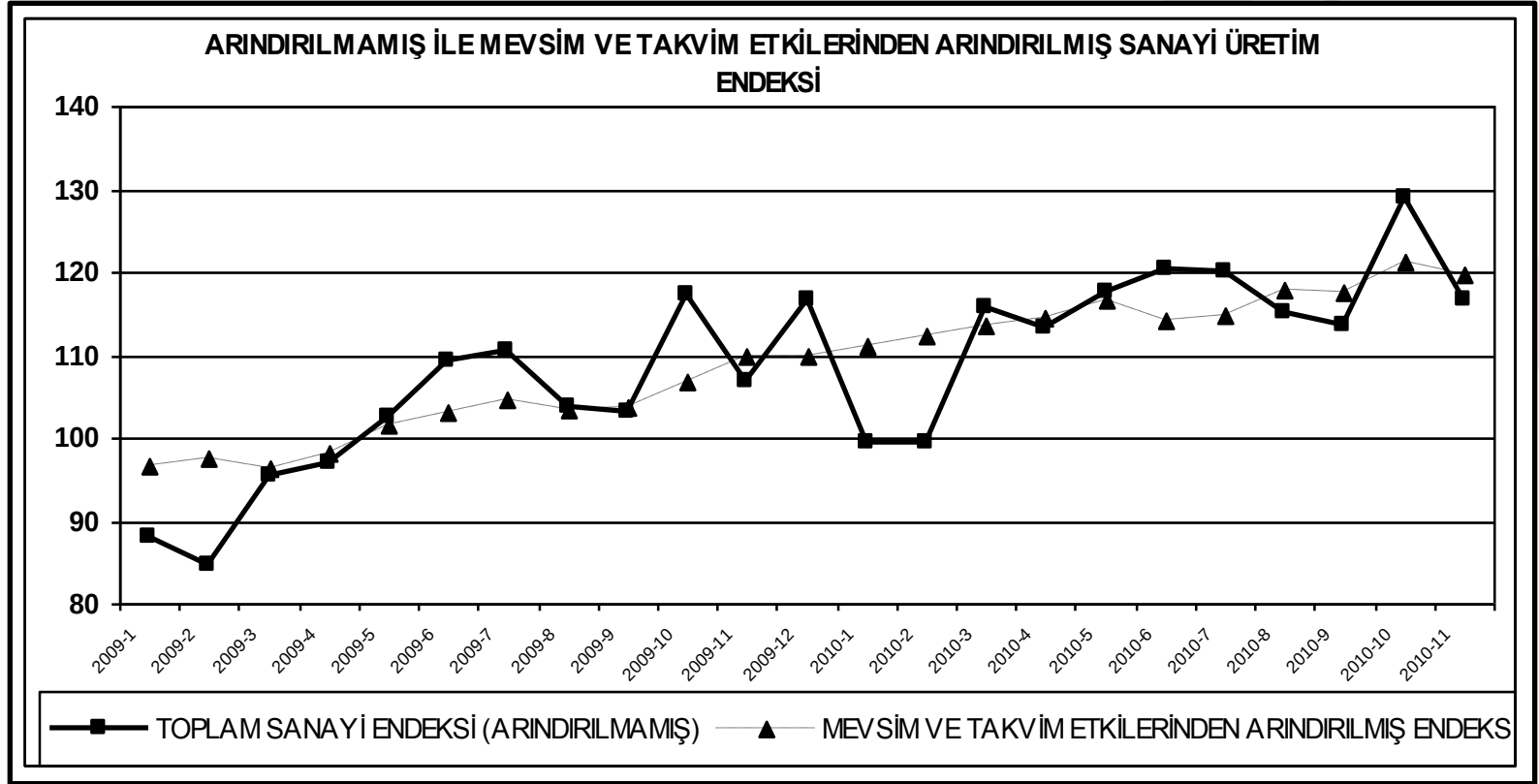

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ - KASIM 2010

Kasım 2010 (2005=100)	Arındırılmamış			Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
SEKTÖR	Endeks	Değişim (Yıllık)	Değişim (Aylık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	116,5	9,1	-9,7	125,9	8,4	119,6	-1,3
Madencilik ve Taşocakçılığı	131,4	8,2	-0,6	138,3	8,2	139,4	17,0
İmalat Sanayi	115,3	9,7	-10,7	125,4	8,9	117,5	-1,7
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Ürt. ve Dağıtım	120,8	4,7	-4,8	120,8	4,7	132,7	0,2

Kaynak: TÜİK, 2011e.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ - KASIM 2010

Kaynak: TÜİK, 2011e.

SANAYİ CİRO VE SİPARİŞ ENDEKSLERİ

KASIM /2010

- ❑ Sanayi Ciro Endeksi, 2010 yılı Kasım ayında yüzde 16,5 arttı.
- *Sanayi Üretim Anketi* kapsamında yer alan *İmalat Sanayi* ile *Madencilik ve Taşocakçılığı* kısımlarında bulunan işyerlerinden 2005=100 temel yıllık oluşturulan *Sanayi Ciro Endeksi*, 2010 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 16,5 artmıştır, bir önceki aya göre ise % 9,5 azalmıştır.
- Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2010 yılı Kasım ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre; *Madencilik ve Taşocakçılığı* endeksi % 23,4, *İmalat Sanayi* endeksi ise % 16,3 artmıştır.
- ❑ Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2010 yılı Kasım ayında en yüksek artış Ara Malı İmalatında görülmüştür.
- ❑ İmalat sanayi alt gruplarında en yüksek artış Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatında gerçekleşmiştir.
- *İmalat sanayi* alt sektörlerinin 2010 yılı Kasım ayında 2009 yılı aynı ayına göre yüzde değişim oranları incelendiğinde, en yüksek artış oranının % 76,1 ile Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatında gerçekleştiği görülmektedir. Bunu % 37,1 ile Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı takip etmektedir.

Kaynak: TÜİK, 2011f.

SANAYİ CİRO VE SİPARİŞ ENDEKSLERİ

KASIM /2010

- ❑ Sanayi Sipariş Endeksi, 2010 yılı Kasım ayında 2009 yılı Kasım ayına göre yüzde 17,9 artmıştır.
- **Avrupa Birliği** düzenlemelerine göre, İmalat Sanayi kısmında sipariş ile çalışan faaliyetlerde bulunan ve Sanayi Üretim Anketi'nin kapsamına giren işyerlerinden, 2005=100 temel yıllık oluşturulan **Sanayi Sipariş Endeksi**, 2010 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 17,9 artmıştır, bir önceki aya göre ise % 9,0 azalmıştır.
- ❑ Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2010 yılı Kasım ayında en yüksek artış Sermaye Mali İmalatı'nda görülmüştür.
- ❑ İmalat sanayi alt gruplarında en yüksek artış Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatında gerçekleşmiştir.
- Sipariş Endeksinin 2010 yılı Kasım ayında 2009 yılı aynı ayına göre yüzde değişim oranları incelendiğinde, en yüksek artış oranının % 112,1 ile Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatında gerçekleştiği görülmektedir. Bunu, % 88,5 ile Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı takip etmektedir.

Kaynak: TÜİK, 2011f.

2009 YOKSULLUK ÇALIŞMASI SONUÇLARI

❑ Türkiye’de yoksulluk oranı % 18,08’dir

- 2009 yılında Türkiye’de fertlerin yaklaşık % 0,48’i yani 339 bin kişi sadece gıda harcamalarını içeren açlık sınırının, % 18,08’i yani 12 milyon 751 bin kişi ise gıda ve gıda dışı harcamaları içeren yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. 2008 yılında bu oranlar sırasıyla % 0,54 ve % 17,11’dir.
- 2009 yılında, 4 kişilik hanenin aylık açlık sınırı 287 TL, aylık yoksulluk sınırı ise 825 TL olarak tahmin edilmiştir.

❑ Kırsal yerlerde yaşayanların yoksulluk riski kentsel yerlerde yaşayanlardan fazladır.

- Kırsal yerleşim yerlerinde yaşayanlarda 2008 yılında % 34,62 olan yoksulluk oranı 2009 yılında % 38,69’a yükselirken, kentsel yerlerde yaşayanların yoksulluk oranı % 9,38’den % 8,86’ya düşmüştür.

Kaynak: TÜİK, 2011g.

2009 YOKSULLUK ÇALIŞMASI SONUÇLARI

❑ Hanehalkı büyüklüğü arttıkça yoksulluk riski artıyor

- 2009 yılında hanehalkı büyüklüğü 3 veya 4 kişi olan hanelerde bulunan fertlerin yoksulluk oranı % 9,65 olurken, 7 ve daha fazla olan hanelerde fertlerin yoksulluk oranı % 40,05 olarak hesaplanmıştır. 7 ve daha fazla kişiden oluşan hanelerden kentsel yerlerde oturanlar için yoksulluk riski % 25,21 iken kırsal yerlerde bu oran % 54,06'dır.

❑ Eğitim durumu yükseldikçe yoksul olma riski azalıyor

- 2009 yılında okur-yazar olmayan veya bir okul bitirmeyenlerde yoksulluk oranı % 29,84 olurken, ilkokul mezunlarında bu oran % 15,34, lise ve dengi meslek okulları mezunlarında % 5,34, yüksekokul, fakülte ve üstü mezuniyete sahip fertlerde % 0,71 olmuştur. İlköğretime başlamamış olan 6 yaşından küçük çocukların yoksulluk riski ise % 24,04'tür.

❑ Fertlerin çalışma durumlarına göre yoksulluk riski de değişiyor

- 2009 yılında ücretli-maaşlı çalışanlarda yoksulluk oranı % 6,05 iken, yevmiyeli çalışanlarda bu oran % 26,86, işverenlerde % 2,33, kendi hesabına çalışanlarda % 22,49 ve ücretsiz aile işçisi olanlarda ise % 29,58 olmuştur.

Kaynak: TÜİK, 2011g.

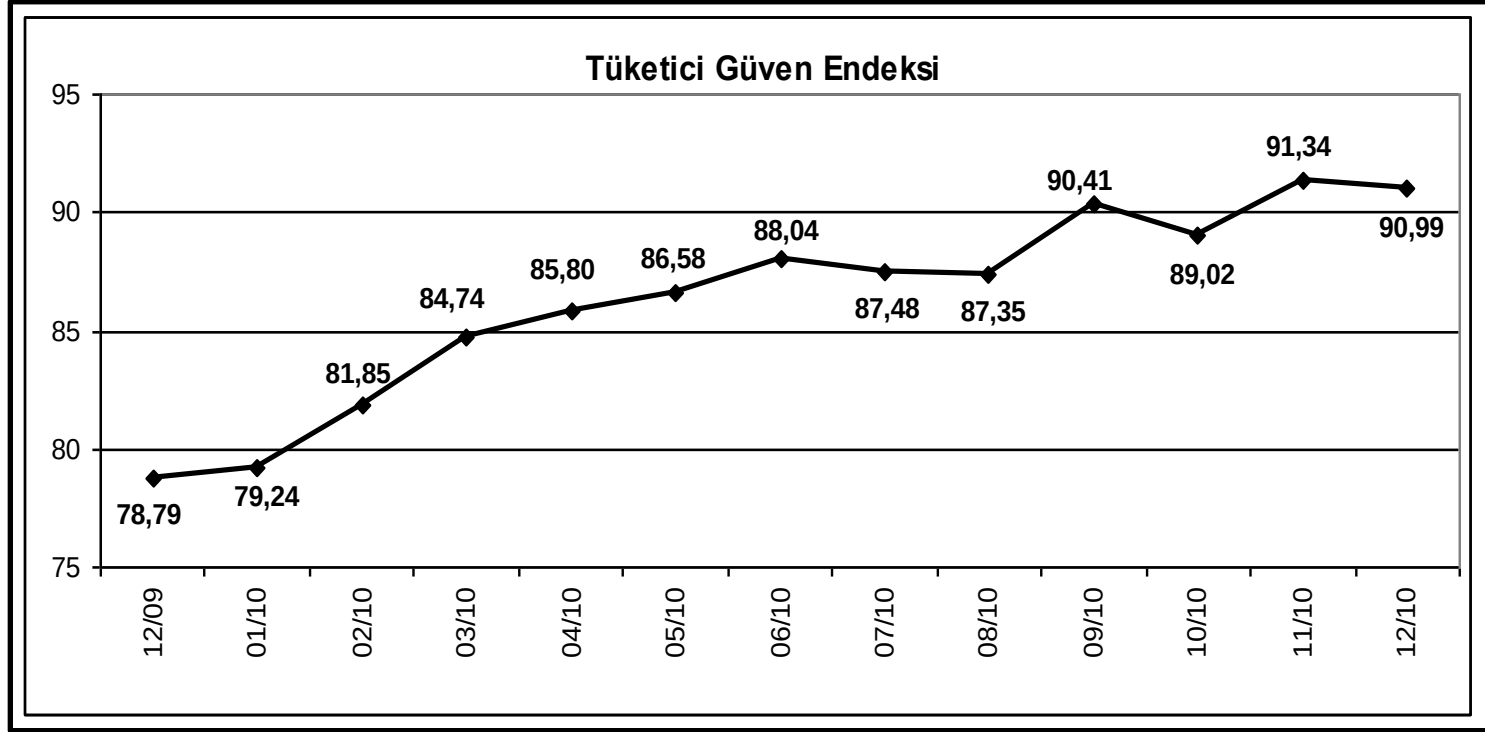
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ ARALIK /2010

❑ 2010 Aralık ayında Tüketici güveni azaldı

- 2010 Aralık ayında Tüketici Güven Endeksi, bir önceki aya göre % **0,38** oranında azaldı; Kasım ayında 91,34 olan endeks Aralık ayında 90,99 değerine düştü.
- ***Tüketici Güven endeksindeki düşüş***, tüketicilerin mevcut ve gelecek dönem satın alma gücü, gelecek dönem genel ekonomik durum ve mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğu durumlarına dair değerlendirmelerinin kötüleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Kaynak: TÜİK, 2011h.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ ARALIK /2010

Kaynak: TÜİK, 2011h.

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ KASIM /2010

- Geçici dış ticaret verilerinden hesaplanan 2003=100 temel yıllık dış ticaret endekslerine göre; Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, ihracat birim değer endeksi % 2.1, ithalat birim değer endeksi % 6.8 oranında arttı.
- İlgili ayda ihracat birim değer endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre tarım ve ormancılıkta % 2.8, balıkçılıkta % 5.5, madencilik ve taşocakçılığında % 11.4 ve imalat sanayiinde % 1.9 arttı
- İthalat birim değer endeksi geçen yılın aynı ayına göre, tarım ve ormancılıkta % 33.3, madencilik ve taşocakçılığında % 16.3, imalat sanayiinde ise % 3.3 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK, 2011.

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ KASIM /2010

- 2010 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat miktar endeksi % 3.9, ithalat miktar endeksi ise % 27.1 arttı.
- İhracat miktar endeksi ana sektörler itibariyle, geçen yılın aynı ayına göre, tarım ve ormancılıkta % 9.6, balıkçılıkta % 33.3 azaldı, madencilik ve taşocakçılığında % 6, imalat sanayiinde % 4.6 oranında arttı.
- Aynı ayda, ithalat miktar endeksi tarım ve ormancılıkta % 4.5, madencilik ve taşocakçılığında % 12.6 ve imalat sanayiinde % 30.6 arttı.

Kaynak: TÜİK, 2011.

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ KASIM /2010

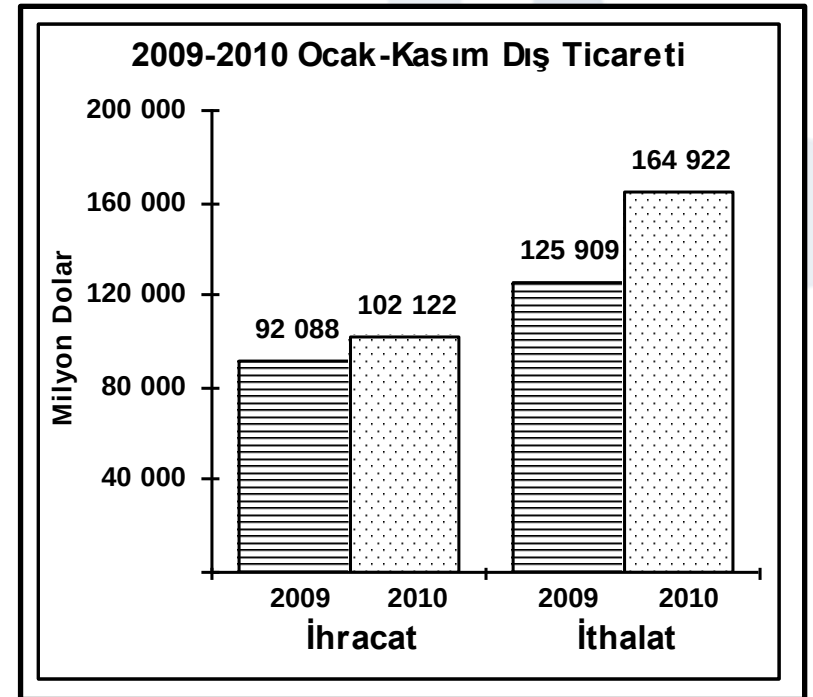
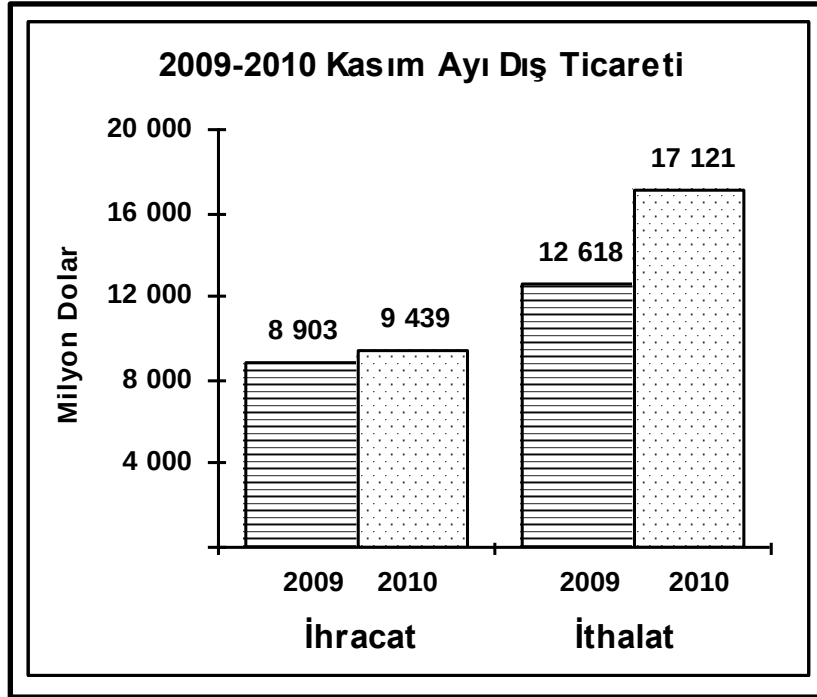
❑ 2010 Kasım ayında ithalat % 35.7 arttı

- Türkiye İstatistik Kurumu ve Gümrük Müsteşarlığı işbirliği ile oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; 2010 yılı Kasım ayında, 2009 yılının aynı ayına göre ihracat % 6 artarak **9 439 milyon dolar, ithalat ise % 35.7 artarak 17 121 milyon dolar olarak gerçekleşti. Aynı dönemde dış ticaret açığı 3 715 milyon dolardan 7 683 milyon dolara ulaştı.**
- 2009 Kasım ayında % 70.6 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2010 Kasım ayında % 55.1'e geriledi.
- 2010 Kasım ayında en fazla **ihracat** yapılan ülke **Almanya** oldu. Bu ülkeye yapılan ihracat 2009 Kasım ayına göre % 13.3 artarak 1 001 milyon dolar olurken, Almanya'yı sırasıyla İngiltere (657 milyon dolar), Irak (530 milyon dolar), İtalya (494 milyon dolar) ve Fransa (451 milyon dolar) takip etti.
- **İthalatta** ise, **Rusya Fedarasyonu** ilk sırada yer aldı. Bu ülkeden yapılan ithalat % 7.2 azalarak 1 896 milyon dolar olarak gerçekleşti. Rusya Fedarasyonu'nu sırasıyla Almanya (1 662 milyon dolar), Çin (1 420 milyon dolar) ve ABD (1 235 milyon dolar) izledi.

Kaynak: TÜİK, 2010i.

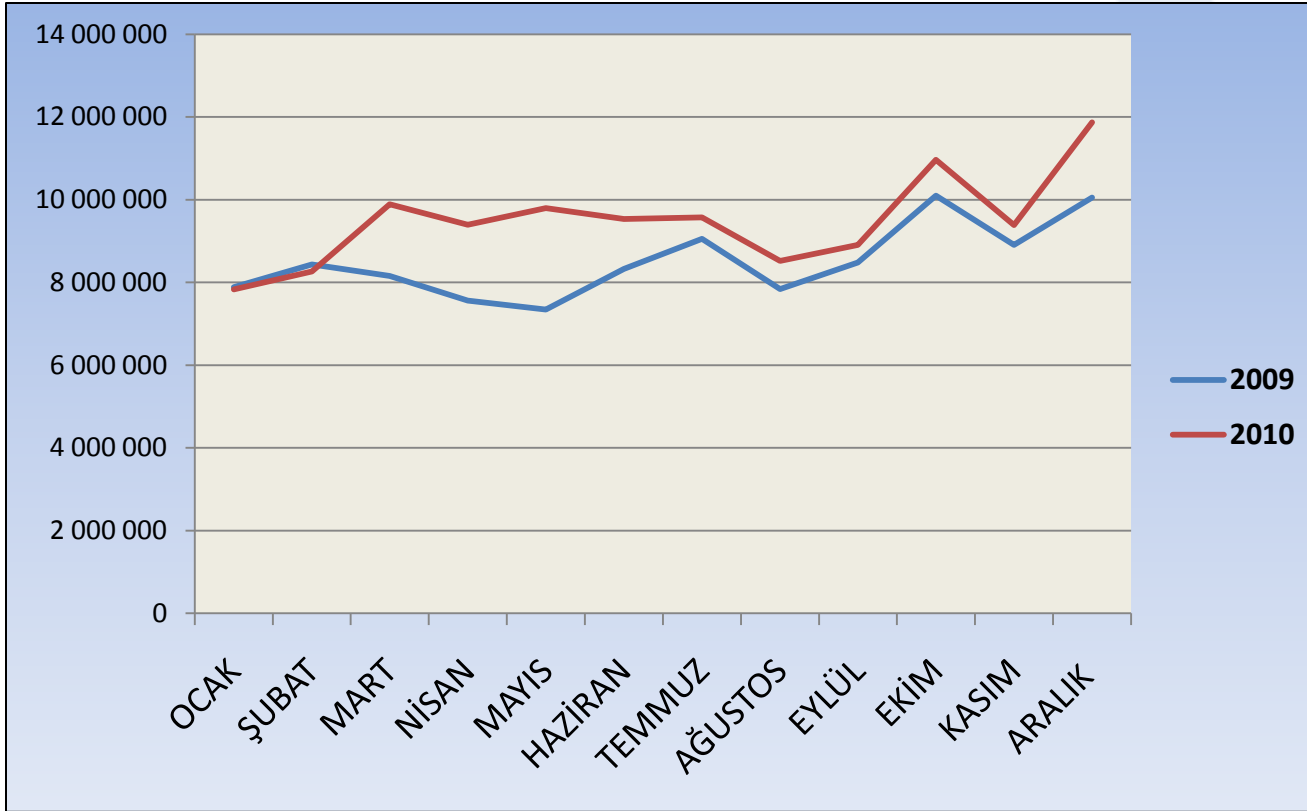
DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ KASIM /2010

Kaynak: TÜİK, 2010i.

İHRACAT – ARALIK 2010

AYLAR BAZINDA TOPLAM İHRACAT, 2009-2010

Kaynak: TİM, 2011a.

İHRACAT– ARALIK 2010

İHRACATIMIZDA İLK 20 ÜLKE

	ÜLKE	İHRACAT	PAY, %
1	Almanya	1,134,000	9.6
2	İngiltere	779,769	6.6
3	Irak	734,793	6.2
4	İtalya	644,023	5.4
5	Fransa	617,909	5.2
6	Rusya Federasyonu	490,218	4.1
7	B.A.E.	423,585	3.6
8	A.B.D.	417,813	3.5
9	İspanya	385,055	3.2
10	İran	375,293	3.2
11	Romanya	264,867	2.2
12	Hollanda	262,204	2.2
13	İsrail	235,439	2.0
14	Belçika	211,793	1.8
15	Mısır	211,502	1.8
16	Suriye	209,080	1.8
17	Libya	202,538	1.7
18	Çin	200,159	1.7
19	Suudi Arabistan	195,431	1.6
20	Azerbaycan	163,910	1.4
	İlk 20 Toplam	8,159,382	68.7
	Genel Toplam	11,872,467	100.0

Kaynak: TİM,2011a.

Ocak 2011 – SAYI 7

ARALIK AYI SEKTÖREL İHRACAT 2009 - 2010

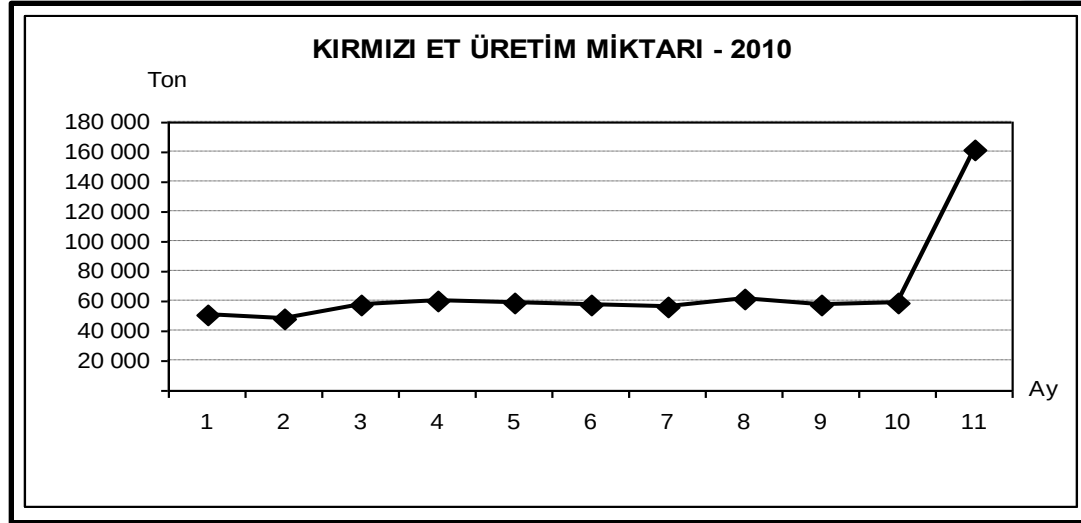
SEKTÖRLER	2009	2010
I. TARIM	1,462,092	1,720,986
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1,116,776	1,286,831
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	381,733	470,388
Yaş Meyve ve Sebze	308,143	321,402
Meyve Sebze Mamulleri	102,268	113,013
Kuru Meyve ve Mamulleri	97,558	137,290
Fındık ve Mamulleri	128,873	162,208
Zeytin ve Zeytinyağı	27,035	18,671
Tütün	65,762	58,162
Kesme Çiçek	5,404	5,699
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	81,458	116,498
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	81,458	116,498
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	263,857	317,657
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	263,857	317,657
II. SANAYİ	7,765,803	9,498,849
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	739,655	922,713
Tekstil ve Hammaddeleri	510,594	650,209
Deri ve Deri Mamulleri	127,511	128,855
Halı	101,550	143,650
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	935,229	1,440,665
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	935,229	1,440,665
C. SANAYİ MAMULLERİ	6,090,919	7,135,470
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1,237,021	1,463,625
Otomotiv Endüstrisi	1,537,121	1,714,627
Gemi ve Yat	215,985	48,554
Elektrik - Elektronik	915,866	962,847
Makine ve Aksamları	538,194	689,404
Demir ve Demir Dışı Metaller	443,973	572,516
Demir Çelik Ürünleri	848,252	1,274,235
Çimento ve Toprak Ürünleri	271,720	286,125
Değerli Maden ve Mücevherat	78,407	119,107
Diğer Sanayi Ürünleri	4,380	4,431
III. MADENCİLİK	306,827	343,931
Madencilik Ürünleri	306,827	343,931
TOPLAM	9,534,721	11,563,765

Kaynak: TİM, 2011a.

KIRMIZI ET ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ

Ocak - Kasım 2010

- ❑ Kurban Bayramının gerçekleştiği Kasım ayı kırmızı et üretimi 161 655 ton olarak tahmin edildi
- 2010 yılı Kasım ayı kırmızı et üretim miktarının hayvan türleri ayrıntısında incelendiğinde, 116 054 ton sığır, 41 ton manda, 37 679 ton koyun ve 7 881 ton keçi etinden oluştuğu görülmektedir.
- Kurban Bayramını da kapsayan Kasım ayı kırmızı et üretim miktarının, hayvan türleri ayrıntısında bir önceki aya göre değişim oranları incelendiğinde, sığır eti % 134,6, koyun eti % 345,3 oranında arttı.

Kaynak: TÜİK, 2011j.

TURİZM İSTATİSTİKLERİ, 2010 YILI IV. DÖNEM

❑ Turizm geliri geçen yılın aynı dönemine göre % 4,9 arttı.

- Ekim, Kasım ve Aralık aylarından oluşan IV. Dönemde turizm geliri, geçen yılın aynı dönemine göre % 4,9 artarak 5 259 444 102 \$ oldu. Turizm gelirinin 3 719 565 958 \$'ı yabancı ziyaretçilerden, 1 539 878 143 \$'ı ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.
- Yabancıların ülkemizde ortalama kalış süresi 9,8 gece, kişi başı yaptıkları ortalama harcaması ise 618 \$'dır. Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ülkemizde ortalama kalış süresi 37 gece, kişi başı ortalama harcaması ise 1 514 \$'dır

TURİZM İSTATİSTİKLERİ, 2010 YILI IV. DÖNEM

- ❑ Ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %1,6 arttı.
- 2010 IV. Dönemde ülkemizden çıkış yapan ziyaretçi sayısı 7 040 041 kişidir. Bunun 6 023 265 kişisini yabancı, 1 016 776 kişisini ise yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturmaktadır.
- ❑ Turizm gideri geçen yılın aynı dönemine göre %11,9 arttı.
- Yurt içinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşlarımızın harcamalarından oluşan turizm gideri, geçen yılın aynı dönemine göre % 11,9 artarak 1 360 142 326 \$ olmuştur. Bunun 1 310 430 546 \$'ı kişisel, 49 711 780 \$'ı ise paket tur harcamalarıdır. Yurt dışını ziyaret eden 1 713 937 vatandaşın kişi başı ortalama harcaması 794 \$'dır.

TRC2 BÖLGESİ`NDE EKONOMİK GÖRÜNÜM

ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ

2010 YILI SONUÇLARI

- ❑ ADNKS 2010 sonuçlarına göre Şanlıurfa en çok nüfusa sahip 9. Diyarbakır ise 12. şehir konumundadır.
- 2010 yılında Şanlıurfa bir önceki yıla göre ‰ 30'luk bir artış hızıyla **1.663.371** kişi, Diyarbakır ise ‰ 9'luk artış hızıyla **1.528.958** kişilik nüfusa ulaşmıştır.

	Nüfus		Nüfus Artış hızı (‰)	
	2009	2010	2009	2010
Diyarbakır	1.515.011	1.528.958	14.75	9.16
Şanlıurfa	1.613.737	1.663.371	24.79	30.29
Türkiye	72.561.312	73.722.988	14.5	15.88

- Kentsel nüfusun toplam nüfus içindeki oranı Şanlıurfa'da ‰ 55.5, Diyarbakır'da ‰ 71.3'tür.

Kaynak: TÜİK, 2011.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ ARALIK /2010

- NUTS2 düzeyinde 26 bölge içinde TÜFE'nin aylık bazda **en yüksek artış** gösterdiği bölge **TR52 (Konya, Karaman) (%0,43)** olmuştur.
- **TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır)** bölgesindeki değişim % - **0,56** oranında olmuştur.
- Aralık ayına göre en yüksek artış TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan) (%8,83) bölgesinde
- On iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan) (%10,58) bölgesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011c.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ ARALIK /2010

İstatistiki Bölgelere Göre Tüketici Fiyatları Endeksi ve Değişim Oranı (%) (2003=100)

İstatistiki bölge	Bir önceki aya göre değişim oranı	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	Oniki aylık ortalamalara göre değişim oranı
	(Aralık 2010)	(Aralık 2010/Aralık 2009)	(Aralık 2010/Aralık 2009)	(01.11.2009-30.10.2010 /01.11.2008-30.10.2009)
TÜRKİYE	- 0.30	6.40	6.40	5.87
TRC2	- 0.56	7.75	7.75	9.84

Kaynak: TÜİK, 2011c

DİYARBAKIR SEKTÖREL İHRACAT - ARALIK 2010

Sektörler	Aralık	2010
I.TARIM	4,162,957.61	30,259,835.03
A.BİTKİSEL ÜRÜNLER	3,797,948.02	27,006,956.31
Hububat,Bakliyat,Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	3,795,158.54	26,951,855.72
Yaş Meyve ve Sebze	0.00	0.00
Meyve Sebze Mamulleri	2,789.48	42,380.92
Kuru Meyve ve Mamulleri	0.00	0.00
Fındık ve Mamulleri	0.00	0.00
Zeytin ve Zeytinyağı	0.00	12,719.67
Tütün	0.00	0.00
Kesme Çiçek	0.00	0.00
B.HAYVANSAL ÜRÜNLER	66,688.36	66,688.36
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	66,688.36	66,688.36
C.AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	298,321.23	3,186,190.36
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	298,321.23	3,186,190.36

Ocak 2011 – SAYI 7

Kaynak: TİM,2011b.

DİYARBAKIR SEKTÖREL İHRACAT - ARALIK 2010

Sektörler	Aralık	2010
II.SANAYİ	5,780,678.95	50,450,145.47
A.TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1,519,785.25	4,272,758.64
Tekstil ve Hammaddeleri	1,519,725.00	2,880,874.98
Deri ve Deri Mamulleri	60.25	4,406.97
Halı	0.00	1,387,476.69
B.KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	1,245,009.77	9,740,241.35
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,245,009.77	9,740,241.35
C.SANAYİ MAMULLERİ	3,015,883.93	36,437,145.48
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	65,847.81	521,492.92
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	244,144.66	3,692,302.55
Gemi ve Yat	5,050.00	5,242.40
Elektrik-Elektronik,Makine ve Bilişim	1,384,823.51	18,140,133.69
Makine ve Aksamları	76,188.75	3,420,090.49
Demir ve Demir Dışı Metaller	193,345.48	2,221,255.99
Demir Çelik Ürünleri	785,730.38	5,938,368.88
Çimento ve Toprak Ürünleri	260,753.34	2,493,588.83
Diğer Sanayi Ürünleri	0.00	4,669.73
III.MADENCİLİK	4,393,726.87	72,253,396.77
Toplam	14,337,363.43	152,963,377.27

Kaynak: TİM,2011b.

ŞANLIURFA SEKTÖREL İHRACAT - ARALIK 2010

Sektörler	Aralık	2010
I.TARIM	2,690,674.11	32,978,718.59
A.BİTKİSEL ÜRÜNLER	2,631,740.26	30,861,643.47
Hububat,Bakliyat,Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1,706,046.40	17,327,474.42
Yaş Meyve ve Sebze	635,460.00	2,091,542.20
Meyve Sebze Mamulleri	290,233.86	11,009,928.38
Kuru Meyve ve Mamulleri	0.00	233,220.00
Fındık ve Mamulleri	0.00	0.00
Zeytin ve Zeytinyağı	0.00	0.00
Tütün	0.00	0.00
Kesme Çiçek	0.00	199,478.47
B.HAYVANSAL ÜRÜNLER	0.00	0.00
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	0.00	0.00
C.AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	58,933.85	2,117,075.12
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	58,933.85	2,117,075.12

Kaynak: TİM,2011b.

ŞANLIURFA SEKTÖREL İHRACAT - ARALIK 2010

Sektörler	Aralık	2010
II.SANAYİ	9,323,709.22	152,917,002.71
A.TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	132,063.04	7,521,468.74
Tekstil ve Hammaddeleri	120,417.95	6,309,116.38
Deri ve Deri Mamulleri	11,645.09	1,188,813.93
Halı	0.00	23,538.43
B.KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	438,506.41	3,081,385.44
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	438,506.41	3,081,385.44
C.SANAYİ MAMULLERİ	8,753,139.77	142,314,148.53
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	197,041.40	17,647,723.61
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	105,087.62	1,293,137.47
Elektrik-Elektronik,Makine ve Bilişim	1,997,598.78	16,816,842.45
Makine ve Aksamları	107,386.76	4,071,130.28
Demir ve Demir Dışı Metaller	77,532.92	356,210.70
Demir Çelik Ürünleri	740,572.61	27,488,990.51
Çimento ve Toprak Ürünleri	5,442,684.98	74,509,185.66
Değerli Maden ve Mücevherat	84,987.50	103,507.40
Diğer Sanayi Ürünleri	247.20	27,420.45
III.MADENCİLİK	22,956.92	656,963.85
Toplam	12,037,340.25	186,552,685.15

Kaynak: TİM,2011b.

2010 ARALIK AYINA AİT KURULAN ve KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

Bölge İllerine Göre Dağılım

İL	2010 ARALIK (BİR AYLIK)									2009 ARALIK (BİR AYLIK)								
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
DİYARBAKIR	60	11	32	9	0	10	4	4		50	6	12	7	2	4	1	7	
ŞANLIURFA	75	1	36	2	0	2	2	15		99	2	18	8	0	2	0	8	

Kaynak: TOBB,2011.

MOTORLU KARA TAŞITLARI İSTATİSTİKLERİ

KASIM /2010

İllere göre motorlu kara taşıtları sayısı, 2010
(Motorsuz (römork ve yarı römork) kara taşıtları hariç)

İl	Toplam	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Kamyonet	Kamyon	Motosiklet	Özel Amaçlı Taşıt	Traktör
TÜRKİYE	15 023 323	7 498 086	386 502	207 903	2 381 865	727 158	2 387 641	35 609	1 398 559
Diyarbakır	95 599	40 037	6 021	1 062	16 372	6 203	7 935	367	17 602
Şanlıurfa	192 467	74 683	5 775	1 245	17 106	14 712	52 672	407	25 867

Kaynak:TÜİK,2011n.

KAYNAKÇA

Ocak 2011 – SAYI 7

- TÜİK (2011a). “Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2010 Sonuçları”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:19, 28.01.2011
- TÜİK (2011b). “Üretici Fiyatları Endeksi Aralık/ 2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:2, 03.11.2011
- TÜİK (2011c). “Tüketici Fiyatları Endeksi Aralık/2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:1, 03.11.2011
- TÜİK (2011d). “Hanehalkı İşgücü Araştırması 2010 Ekim Dönemi Sonuçları”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:14, 17.01.2011
- TÜİK (2011e). “Sanayi Üretim Endeksi – Kasım 2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:5, 10.01.2011
- TÜİK (2011f). “Sanayi Ciro ve Sipariş Endeksleri Kasım/2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:11, 13.01.2011
- TÜİK (2011g). “2009 Yoksulluk Çalışması Sonuçları”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:3, 06.01.2011
- TÜİK (2011h). “Tüketici Güven Endeksi Aralık /2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:15, 17.01.2011
- TÜİK (2011ı). “Dış Ticaret Endeksleri Kasım/2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:4, 04.01.2011
- TÜİK (2010i). “Dış Ticaret İstatistikleri Kasım/2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:226, 30.12.2010
- TÜİK (2011j). “Kırmızı Et Üretim İstatistikleri” , Ocak-Kasım 2010, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:6, 10.01.2011
- TÜİK (2011k). “Turizm İstatistikleri 2010 Yılı 4. Dönem”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:21, 28.01.2011
- TÜİK (2011l). “Motorlu Kara Taşıtları İstatistikleri Kasım /2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:18, 26.01.2011
- TİM (2011a). “Yıllık İhracat Rakamları”,
http://www.tim.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=625&Itemid=135, 24.01.2011
- TİM (2011b). “İller Bazında Rakamlar”,
http://www.tim.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=625&Itemid=135, 24.01.2011
- TOBB (2011). “Kurulan – Kapanan Şirket İstatistikleri”, <http://www.tobb.org.tr/ist/>, 25.01.2011

KARACADAĞ

KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

“Yerel Kalkınmanın Zirvesi”

KARACADAĞ KALKINMA AJANSI
DEVELOPMENT AGENCY